

περσότερα. Ὁ ἀστὸς ὄριο δὲν ξέρει στὴν ἐπιδώξη τοῦ κέρδους. Τὸ παράδειγμά του δηλητηριάζει τὴν κοινωνία καὶ σπρώχνει καὶ τὸν ἐργάτη σὲ μίμηση ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῆς κοινωνικῆς ἀμυνας. Γιατὶ θὰ κρεμάσουμε τὸν ἐργάτη ποῦ ζητάει τὶς πέντε δραχμὲς ποῦ παίρνει, νὰ τὶς ἀγεῖται στὸ τεράστιο ποσὸ τῶν δεκαπέντε, τὴ στιγμὴ ποῦ αὐτὸς ποῦχει πέντε ἑκατομμύρια δὲ φχαριστιέται ἂν δὲν τὰ ἰδεῖ νάνεβοῦνε ὅπως ὅπως σὲ δεκαπέντε, σὲ εἴκοσι;... Ἡ ἠθικὴ πρέπει νὰ εἶναι μὴ γιὰ ὅλους μικροὺς καὶ μεγάλους.

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΝΕΕΣ ΠΝΟΕΣ."

ΟΙ ΒΑΡΚΕΣ

Ἀπόψε ἡ νύχτα εἶν' ἡσυχῆ, πλατειά,
 καὶ ἡ θάλασσα κοιμάται,
 κοιμάται καὶ θυμάται
 τὰ χάδια τοῦ νοτιῶ
 καὶ τὸ θυμὸ τὸν ἄσπρο τοῦ βορριῶ...
 ἀπόψε ἡ νύχτα εἶν' ἡσυχῆ πλατειά!
 Πάνου ἀπ' τὴ γῆς καὶ πάνου ἀπ' τὰ πελάγη
 τοῦ γεγραυτοῦ θάπλωνονται ἄσπροι οἱ πάγοι!
 σὶὰ βρόχια τὰ τραχιὰ καὶ σὶ' ἀπαλά
 τῆς κοιμισμένης Ἀμφιπόλιος στήθια,
 ποῦ τὰ γιλῶ
 τὸ φέσημα τοῦ ἀγέρα,
 σὰν κάποια μορμονοῖζει παραμύθια
 σάμμουδερὰ, τὰ φοιτερά
 τὰ περιγιάλια πέρα.

Δεμένες στὴ σειρὰ,
 στὴν προκυμαία δεμένες οἱ βαρκοῦλες,
 δίχως πανιά, δίχως κουπιὰ,
 σὰ νὰ μὴ συλλογιῶνται πιά
 νὰ ξαναξεκινήσουν,
 ἄσπρες, χαρούμενες, μικροῦλες,
 στὴν προκυμαία δεμένες οἱ βαρκοῦλες
 τῶν ταξιδιῶνε τὰ ὄνειρα θὰ θανακλήσουν,
 στὸ κῆμα ἀπόψε, μὲς στὴν ἡσυχῆ νυχτιά,
 δίχως πανιά, δίχως κουπιὰ.

Περὶ ἄνευ οἱ πρῶρες
 τῆς τρικυμίας ὄνειροῦνται τὶς ὄρες,
 τὰ ξένα περιγιάλια καὶ τὶς ξένες χῶρες,
 περήφανες οἱ πρῶρες...

Τὰ δίχτυα ἄλλες θαραίνουνε καὶ τὰ καμάκια
 καὶ φαγωμένοι εἶν' οἱ σαρκιοί
 γερὰ τὰ σκαλιστὰ προβαίνουν δοκίμια.
 καὶ τῶν οὐκρινῶν χοιροδεμένοι οἱ ἄρμοι
 τὴ σιωπηλῆ τους δύναμι μὸς δείχνουν
 σιτεροὶ καὶ μαυρισμένοι ἀπὸ τὴν πίσσα
 τοῦ θριάμβου τὴν κορυγὴν στὸ ἄπειρο οἰχθρὸν
 μὲς ἀπὸ τοῦ νοτιῶ, ἀπὸ τοῦ βορριῶ τὴ λύσσα,
 μὲ τὸ χοιρὸν τρικὸ ὁ γεροφαρᾶς
 σὰν κἀδειται στὸ ἀνήσυχον τιμόνι
 καὶ μὲς ἀπὸ τὸν πόθο τῆς χαρᾶς
 ἄσπρος ὁ θάνατος θαρρεῖς σιμόνει,—
 ἄσπρο δρεπάνι, ἀφρός, σὲ μαῦρο χέρι,—
 μακριὰ ἀπὸ τὸ λιμάνι σὰν τὸν πάει τὸ ἀγέρι.

Ἡ νύχτα ἀπόψε εἶν' ἡσυχῆ, πλατειά.
 τὰ χάδια τοῦ νοτιῶ
 στὸ περιγιάλι, λές, ἐκοιμηθῆκαν
 σειρὰ οἱ βαρκοῦλες ὄνειρα παλιά,
 γαλήνης ὄνειρα, θαρρεῖς, ἐθυμηθῆκαν,
 σειρὰ στὴν προκυμαία δεμένες οἱ βαρκοῦλες,
 ἄσπρες, χαρούμενες, μικροῦλες,
 γλάροι μὲ διπλωμένα τὰ φτερά
 στὸ δαυσιμένο κῆμα ἀπ' τὴ γαλήνη,
 γλάροι κοιμάμενοι σειρὰ
 κάτου ἀπὸ τὴ γλωμὴν σελήνη!

Καὶ μιὰ ξελόνει τὸ σκοινί,
 ἀκοιμητὴ μέσα στὶς ἄλλες.—
 δὲν εἶνε ἡ νύχτα σκοτεινὴ!—
 στὶς ἡσυχῆς ἀγκάλες
 ἡ θάλασσα τὴ δέχεται τὴν πέρνει
 στὸ πέλαγο τὴ φέρνει—
 μὲς στὴ γαλήνη τὴν πλατειά
 τὰ ρυθμικὰ σιενάζουνε κουπιὰ,
 δὲν εἶνε πιά μέσα στὶς ἄλλες,
 ἡ θάλασσα τὴ δέχεται στὶς ἡσυχῆς ἀγκάλες.
 Τὴν ὀδηγᾷ κάποια φωνή,
 κάποια νεράϊδα στέκει στὸ τιμόνι,—
 δὲν εἶνε ἡ νύχτα σκοτεινὴ!—
 καινούρια γῆς σιμόνει....

ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

BAUDELAIRE

ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

Ἐνα λιμάνι εἶναι μιὰ εὐχάριστη διαμονὴ γιὰ μιὰ
 ψυχὴ κουρασμένη ἀπ' τοὺς ἀγῶνες τῆς ζωῆς. Ἡ εὐ-
 ρυχωρία τοῦ οὐρανοῦ, ἡ κινητὴ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν
 συννέφων, οἱ ἀστατοὶ χρωματισμοὶ τῆς θάλασσας, ὁ
 σπινθηρισμὸς τῶν φάρων, εἶναι ἕνα ποίημα θανατοῦ
 κατάλληλο γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὰ μάτια χωρὶς ποτε
 νὰ ἀκουράσῃ.

Οἱ χιτῆς φάρμακες τῶν πλοίων, μὲ τὴν περίπλοκην ἐ-
 ξάρτησιν, ὅπου ἡ φουροκοθαλασσὴ ἀποτυπώνει ἀρμονι-
 κὸς ἐλαφροὺς κυματισμοὺς, χρησιμεύουν νὰ διατηρή-
 σουν στὴν ψυχῆ, τὴ χάσιν τοῦ ρυθμοῦ κα τῆς ὀραϊ-
 τήτας P

Ἐκτός ἀπ' αὐτό, προπάντων, ἐπάσχει ἕνα εἶδος μυ-
 στικῆς ἡδονῆς καὶ ἀριστοκρατικῆς, γιὰ κείνον ποῦ δὲν
 ἔχει πιά οὔτε περιέργεια οὔτε φιλοδοξία, τὸ νὰ θε-
 ωρεῖ, πλαγισμασμένος στὸ δῶμα ἢ ἀκουμπισμένος στὸ
 μῦλο, ὄλες αὐτὲς τὶς μεταβολὰς ἐκείνων ποῦ φε-
 γόνει καὶ ἐκείνων ποῦ γυρίζουν, ἐκείνων ποῦ ἔχουν
 ἀκῆα τὴ δύναμιν τῆς θέλησης, τὸν πόθο τοῦ νὰ ταξι-
 δέψουν ἢ νὰ πλουτίσουν.

Μάρτιος 1919

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

Ὁ σ ο υ β ι θ α σ μ ὸ ς ἄλλο τίποτα δὲν εἶναι παρὰ
 ἡ παντοτινὴ μας ἀμπορευσιὰ σὲ κάθε πράγμα καὶ σὲ
 κάθε ἐργασίᾳ.

Ψυχάρης

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἀπὸ μιᾶ σειρά τραγουδία ποὺ μᾶς ἔστειλε ὁ κ. Περικλῆς Παπαχριστοδοῦλου, δάσκαλος στὴν Κερατιὰ τῆς Ἀττικῆς, δημοσιεύουμε μερικὰ σήμερα, ἀφίνοντας τᾶλλα γι' ἄργότερα. Τὰ τραγουδία τοῦ αὐτοῦ ὁ κ. Παπαχριστοδοῦλου τὰ διδάσκει σὰ μαθητοῦδια του, στὰ χωριατό-πουλα τῆς Κερατιᾶς, κ' ὅσο κ' ἂν τοὺς λείπει ἡ ἀφέλεια κ' ἡ ἀπλότητα τοῦ «Παιδικοῦ Τραγουδιοῦ» ἔχουν ὡς τόσο τὰ τραγουδία τοῦ ἀρετὰ χαρίσματα ποὺ ὁμορφαίνουν κ' ἐξευγενίζουν, ἀκόμα καὶ ποδηγετοῦν τὴν παιδικὴ ψυχὴ, κ' ἔτσι μποροῦνε νὰ σταθοῦνε κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο τοῦ «Παιδαγωγικοῦ τραγουδιοῦ».

ΜΥΛΟΣ

Πᾶς στὴν κορφὴ τοῦ λόφου χαλασμένος
παλιὸς σὰν κάστρο μύλος χρόνια στέκει
καὶ γύρω του μισὸς στεφάνια πλέκει.
Ὁ μύλος ὁ παλιὸς χοριαρισμένος
στὴν τύχη του μονάχος ἀφημένος
κ' αὐτοῦ τοῦ χρόνου τὸ σκληρὸ πελέκι
δὲ φοβάται. Στὸ μαῦρο ἀστροπελέκι,
μὲς στὴ βροχὴ, στὰ χιόνια μαθημένος
καμμιὰ δὲ δίνει προσοχὴ. Καὶ μόνον
μιὰ σκέψη θλιβερὴ τὸν βασανίζει
κ' ὄλο θαρρεῖς ἀπὸ τὶς πέτρες στόνο
σὰν ἀπὸ σπάγγα δύσινχον σκορπίζει.
Δὲν ἔχει ὁ μύλος τᾶσπρα τὰ φτερά του
ποὺ ἦταν ζωὴ, τραγοῦδι καὶ χαρὰ του.

ΠΕΥΚΟ

Θυμήθηκα τὸν ἴσκιον στὸ λιοπύρι
καὶ τὴ δροσιά σου ποὺ εἶχα μεσημέρι,
ποὺ σφύριζε στὰ φύλλα σου τὸ ἀγέρι
καὶ τὰ πουλιά ποὺ κᾶναν πανηγύρι.
καὶ πάλε ἐφέτος ζήτησα νὰ γύψῃ
τὸ σῶμα μου στὸν ἴσκιον σου. Ποῖο χέρι
ὅμως κακούργου σ' ἔστησε καρτέρι
καὶ κούτσουρο σ' ἀφῆκε στὸ λιοπύρι;
Σὲ σκότωσε στὴ βράση, στὴ ζωὴ σου,
πάνω στὰ πρότα, πεῦκο μου, τὰ νιάτα
κ' εἶδα τὴν ὀλοπράσινη ψυχὴ σου
στὸ κούτσουρό σου γύρω ποὺ ἐπερπάτα.
Καὶ στέκοντας στὸν ἥλιον νὰ μὲ καίγῃ
τὴν ἄκουσα τὴ δύσινχη νὰ κλαίγῃ.

ΑΛΕΠΟΥ

Κυρὰ ἀλεπού μου, πάντα κατεργάρα,
αἰώνιον σύμβολο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους
τῆς πονηριᾶς, σ' ὄλους τῆς γῆς τοὺς τόπους,
ποτέ σου ποὺ δὲ δείχνεις κουταμάρα,
γιατ' εἶσαι διαλεχτὴ πλασμένη φάρα,
ποῦσαι τὸ θέμα σ' ὄλους τοὺς Αἰσώπους
ποὺ κ' ἄδικα δὲν καταβάλλεις κόπους,
νὰ ψάλλω θέλω τὴ σοφὴ σου κᾶρα
τὴν ὁμορφὴ σου μούρη νὰ παινέσω,
πῶχει τὰ τετραπερασμένα μάτια
κ' ἀπέ, στὴ φουντωτὴ νοῦρὰ νὰ δέσω
λαμπάδαν ἀναμμένη καὶ πᾶλᾶτια
βιβλίων καὶ χειρογράφων νὰ κἀγῃς
καὶ τὶς σοφίαι τῶν σοφῶν νὰ θάγῃς.

ΣΚΥΛΟΣ

Στὸ σπῆτι, σὶδ ματιρὶ, γιὰ τὸ κνήγι,
τὸν ἄνθρωπον δουλεύεις, ἡ μορφή σου
δείχνει γιὰ μᾶς τὴν ἀφοσίωσή σου,
ὡ σὺντροφε πιστέ. Καὶ σὰν ἀνοίγῃ
τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ κανεῖς ἢ κλείγῃ,
εἶδηση δίνεις σὺ μὲ τὴ φωνὴ σου
ξένος ἢ φίλος εἶναι. Κ' ἡ ψυχὴ σου
σὶδν ἐρχομὸ τοῦ φίλου μας ξανοίγῃ
στὴν ὀλοκάθαρη κ' ἀγρὴ ματιὰ σου
κ' εἶν' ἡ χαρὰ μας, σκύλε μου, χαρὰ σου.
Ἄλλοι! μὰ σὶδν ὀχτροὺ ποὺ θὰ τολυήσῃ
τὸ πόδι του στὴν πόρτα μας νὰ βᾶλλῃ.
Εὐτὺς μπροστὰ του πρώτῃ ξεπροβάλλει
ἀνήμερη ἡ μορφή σου νὰ ξεσκίση.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Ἡ νύχτα ἀπλώνονταν ἀπαλὰ καὶ ἤρεμα σιὸς
χλοερὸς κάμπους. Τὸ φεγγάρι κρεμασμένο στὸν ἀ-
νοιχτὸ γαλαξοδιάφανον θόιντο τοῦδρανοῦ, σὰν ἓνα κομ-
μάτι ἀπὸ ἀσημι ραντισμένο μὲ τὴ λεπτὴ σκόνη τοῦ
χρυσουαριῦ, ἐκόρπιζε νοσταλγικὰ τὶς χλωμὲς του
φαιρινόλουστες ἀχτίδες. Ἀπὸ μακρὰ ἔρχονταν, ὁ-
μοια μὲ τὸ τραγοῦδι ἐνὸς πληρωμένου κύκνου, τὸ
σιγανὸ κέλαρνομα τοῦ ποταμοῦ, καὶ οἱ ψηλὲς λευ-
κόδωρες λεῦκες κουνούσαν ρυθμικὰ τὴ μαρμαρένια
κορμωσιασιὰ τους στὴν ἄπιαστη καὶ μυστότη ἀνά-
σα τοῦ βραδνοῦ ἀγεριοῦ. Πιὸ πέρα, λευκὴ καὶ ἀ-
στραφτεροί, φάνταζαν οἱ μαρμαροχίτιστοι τάφοι κά-
του ἀπὸ μιὰ λουρίδα φωτὸς δεξιὰ ξεγλυσιτρώνας ἀ-
νάμεσα ἀπ' τὶς πυκνὲς φυλλωσιὲς τῶν μαύρων κυ-
παρισσιῶν. Καὶ ἡ μικρὴ καμπάνα τοῦ κοιμητηριοῦ
ἐκλαίει σιγὰ καὶ πονοῦσε τὸν ἀνείπωτο πόνο τῶν ὀ-
χρῶν πεθαμένων. Μὰ δὲν πρέπει κανένας νὰ φε-
βάται τοὺς πεθαμένους... Κάποιος σνεεῖθιζε νὰ
κοιμᾶται πάνω στὶς κρύες πλάκες τῶν τάφων. Καὶ
ἀγαποῦσε τόσο τοὺς πεθαμένους, ὥστε τὸ μῖσος του
ἦταν φανερὸ πιά γιὰ τοὺς ζωντανούς. Ἡ ἀγάπη του
ἐκείνη, ἡ ἀλλόκατη, εἶχε μέσα της καὶ ἀπὸ τὸ πέ-
ραν τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ Θανάτου. Βαθεῖα τὴ νύχτα,
τὰ μεσάνυχτα, κολλοῦσε τὰ πορφυρὰ χεῖλη του σιὸς
κιτρινόδωρους σκελετούς. Ὅποτε ἀρρώστησε καὶ
ὡς τόσο φαίνονταν πολὺ καλὰ στὴν ὄγειά του. Καὶ
ὄλοι τὸν ἔλεγαν τρελλό... Ἀλήθεια! Πῶς μπο-
ρεῖ ν' ἀγαπήσει κανεῖς τοὺς πεθαμένους; Πρέπει
νὰ ἔχῃ ματώσει μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια τὸ πρόσω-
πό του καὶ νὰ ρίξῃ τὰ μάτια του στὰ πεντασμένα
σκυλιά. Νά, τὸ φεγγάρι, φοβισμένο, κρύβεται σ' ἓνα
λευκὸ, πουπουλένιο σύννεφο. Καὶ τὸ ποτάμι ἔπαυε
ν' ἀγορκελιά τ' ἀγορκελιά τ' ἀγορκελιά τ' ἀγορκελιά τὰ ὄργια κά-
ποιος νεφάδας. Καὶ οἱ λεῦκες εἶναι τόσο λεπτές,
πολὺ λεπτές, ποὺ χάνονται κ' ἐξαπλώνονται μὲς
στὸν ἀπέραντον ὠκενὸ τοῦ Ἀπειρου.

Στὰ χεῖλη τῆς Σιωπῆς!

..Καὶ μόνον ἡ καμπάνα, ἡ μικρὴ καμπάνα τοῦ
κοιμητηριοῦ, κλαίει σιγὰ καὶ πονεῖ τὸν ἀνείπωτο πό-
νον τῶν ὀχρῶν πεθαμένων.

Λαμία

ΤΑΚΗΣ ΦΙΤΣΟΣ

ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

1.

Ἀπάνου στὸ λόφο τοῦ Κολωνοῦ ἕνα φτωχικὸ κκαπα-
θίσει εἶν' ὀρθωμένο εἶνε ἡ μόνη πρασινάδα τοῦ λό-
φου· τὸ δέρονουν οἱ ἀνέμοι κ' οἱ βροχές καὶ τὸ χτυ-
πᾷ αὐτὸ ἡλιος, μ' αὐτὸ ἐκεῖ, ποῖός ξέρει ἀπὸ
πότε, βασιτέται ἀκόμα περιμένοντας ὑπομονητικὰ τὸ
θάνατό του.

Τί λέει τὸ φτωχικὸ κκαπαθίσει ὀλόροθο ἐκεῖ ποῦ στέ-
κει ;

Μὴν κλαίει τὴ μοῖρα τοῦ τραγικοῦ βασιλῆα τῆς
Θήβας, ποῦ ἀποσταμένος σταμάτησε στὸ λόφο αὐτὸ
δταν ἐρχόταν στὴν Ἀθήνα, ἀκουμπώντας, στραβὸς
αὐτός, στὸ χέρι τῆς θυγατέρας τοῦ Ἀντιγόνης ; ...

Μὴ στέκει γιὰ παρηγοριὰ στὰ μνήματα τῶν φιλελ-
λήνων Γάλλων ποῦνε 'κεῖ κοντὰ του στημένα ; ...

Ἡ μὴ θέλει νὰ θυμῆξῃ τὸ σκληρὸ θάνατο στὰ χα-
ρούμενα ζευγάρια, ποῦ ἀνεβασμένα στὸ λόφο ἀπάνου,
γεμάτα ζωὴ, καὶ ἀντικρούζοντας τὸ γιὰλὸ ποῦ καθρε-
φτίζει μακριὰ καὶ τὸν κάμπο ποῦ ἀπλώνεται κάτω
τους κελαιοῦν τὴν ἀγάπη τους καὶ τὴ ζωὴ τους μ.
ἀτέλειωτα φιλιά ; ...

2.

Οἱ μαργαρίτες τῆς αὐλῆς μου.

Δὲν εἶν' πολλὲς ἡμέρες ποῦ φουντωμένες ὡς 'κεῖ
πάνου, ἀνοίγανε στὸ ἔβγα τοῦ ἡλίου τ' ἄσπρα καὶ κί-
τρινα πέταλά τους καὶ μὲ τὸ ἡλιοθασιλεμα ζαρώνανε
φοβισμένες ...

Δὲν εἶν' πολλὲς ἡμέρες ποῦ ἔκοβα ἀπὸ δαυτές κ'
ἐστόλιζα κάθε γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ μου.

Ξεράδια τώρα ... σὰν νὰ πέρασε πύρινος χάρος
ἀπάνου τους ... Μὰ τοῦ χρόνου θὰ ξαναγίνουσι οἱ
μαργαρίτες· θὰ ξαναφουρντώσουσι καὶ θὰ γεμίσω πάλι
ἀπὸ δαυτές τ' ἀνθογαλῖα μου.

Ἄλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ποῦ χάνει τὸ λουλουδι-
σμά του ! δὲν ξαναβλέπει πὰ ἀνοιξή ...

3.

Στὸν τάφο τῆς Μητέρας μου τὸ φτωχικὸ—ἕνας
σταυρὸς ξύλινος μὲ τ' ὄνομά της καὶ τὴν ἡμερομηνία
τοῦ θανάτου της—ἐφύτρωσ' ἐν' ἀγκάθι ... Τί νᾶν
τ' ἀγκάθι αὐτὸ στὸν τάφο της ἀπάνου ; ...

Μὴν εἶν' οἱ πόνοι ποῦ τὴν δέρναν χρόνια στὸ κρε-
βάτι, σὰν ζοῦσε, καὶ τώρα π' ἀναπαύτηκε βασανίζουσι
τὸ χῶμα της μὴν ἀφίνοντας ν' ἀνθίσῃ κανέν' ἄλλο
λουλουδί ; ...

Ἡ μὴν εἶνε πόνος τῆς ψυχῆς της, ὁ πόνος πὼς
ἄφισε πρόωρα τὴ ζωὴ χωρὶς νὰ δῆ στὸ σπιτικὸ της
χαρὰ μεγάλη ; ...

Ἀθήνα Ἰούνιος 1919

ΝΕΙΛΟΣ ΛΕΡΝΗΣ

ΠΕΤΑΞΕ ὩΣ Τ' ΑΣΤΡΑ

Πέταξε ὡς τᾶστρα τὸ χρυσὸ πουλὶ
Στὴ μοναξιά ἡ καρδιά του ἡ ταραγμένη
Τὸν ἔρωτά της, ἤσυχῃ, λαλεῖ
Καὶ τὸ τραγοῦδι, ἔρχεται καὶ πηγαίνει.

Ἐλησιμονήθη τῶμορφο πουλὶ
Κ' ἔσβυσε στὴ χαρούμενη λαλιά του,
Μὰ κεῖ ψηλὰ τὸ θεῖον ἀντιλαλεῖ
Τ' ὀλόγλιζο τραγοῦδι τοῦ ἔρωτά του.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΛΟΓΙΕΣ

Ἐνα περιοδικὸ ποῦ ἐπιηθεύεται πάντα πολλὴ
σοβαροφάνεια, σὲ μιάμιση μονάχα σελίδα ξοφλάει
μὲ ὅλα τὰ περιοδικὰ ποῦ βγαίνουνε καὶ μὲ ἕνα σωρὸ
βιβλία, ποῦ γιὰ νὰ κερδοῦνε θὰ χρειάζονται ὄχι
μόνο περισσότερη καλὴ θέληση, μὰ καὶ κάπως περισ-
τερος χρόνος. Εἶναι καὶ αὐτὸς ἕνας εὐκόλος τρόπος
κριτικῆς νὰ μιλάς περιοριστικὰ κ' εἰρωνικὰ μὲ
λίγα λόγια γιὰ ἕνα ἔργο ἅμα δὲ στάθηνες ἰκανὸς
νὰ τὸ τοῦώσης ἢ σοῦ ἔλειψε ἡ ἀπαιτούμενη ψυχικὴ
δύναμη γιὰ νὰ τ' ὀμολογήσῃς. Ἔτσι σὲ μιὰ κριτικὴ
γιὰ τὸ «Μεγάλου Παιδὶ» παρουσιάζεται κακόπισια
κ' ὁ κ. Παρορίτης μὲ φράσεις παρμένες ἀνδαιρετα
ἀπὸ τὴν κριτικὴν τοῦ γιὰ τὸν κ. Ξερόπουλο, ὀμολο-
γώντας τάχα πὼς δὲν παραδέχεται καμμιά ἄλλη τέ-
χνη ἔξω ἀπὸ τὴ σοσιαλιστικὴ. Ὡς τόσο στὴν ἴδιαν
κριτικὴν τοῦ κ. Παρορίτη διαβάζουμε καὶ τὰκόλου-
θα. «Μὲ αὐτὰ ὡς μὴ νομίσῃ ὁ κ. Ξερό. πὼς θέλουμε
ἀποδώσουσι στὴν ὑπόθεσιν ἑνὸς ἔργου ἀξία μεγα-
λότερη ἀπὸ ὅση τῆς ἀξίζει. Ξέρουμε πὼς ἡ ὑπόθεσιν
δὲν εἶναι τὸ κύριο, μὰ ἡ διαγραφή τῶν χαρακτή-
ρων». Βγαίνει ἀπ' αὐτὰ τὸ νόημα ποῦ θέλει νὰ βγά-
νῃ ἀνδαιρετα ὁ σοβαροφάνης κριτικὸς ; Μὲ κριτι-
κοὺς χιλιεπιωμένους ἀφορισμοὺς κ' εὐκόλους εὐφρη-
σίες δὲν κερνοῦνται τὰ φιλολογικὰ ἔργα. Χρειάζεται
καλοσυνείδητη ἀνέβλυσιν. Τὸ ἔργο τοῦ κ. Παρορίτη
καὶ μὲ ὅλη τὴν τετάντζα ποῦ θέλουμε μερικοὶ νὰ
τοῦ καταλογίσουσι, δὲν παύει νὰ εἶναι ἔργο καλλι-
τεχνικὸ καὶ σὰν τέτοιο πρέπει νὰ κριθῆ. Τί ; Ἐπει-
δὴ ἕνα ἔργο ὑποστηρίζει μιὰ ὀρισμένη θέσιν δὲν
μπορεῖ νᾶναι καὶ ἔργο τέχνης ; Δὲν ὑπάρχουσι λοι-
πὸν ἔργα καλλιτεχνικὰ σοσιαλιστικὰ ; Κ' οἱ Ὑφ' α-
τὲς π.χ. τοῦ Χάουπμαν ; Νὰ γράφῃ κανεὶς κρι-
τικὰς προχειρολογίας σὲ τόσο ἀκριβὸ χαρτὶ εἶναι
στὴ σημερινῇ ἐποχῇ ἀληθινὰ ἀσχεροῦτο.

ΑΚΡΙΤΙΚΟΣ